

Teisės aktuose nustatyti delspinigiai - Slovėnija

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([sl](#)) neseniai atlikta pakeitimų. Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas: [en](#).

TURINIO LENTELE

- 1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?
- 2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?
- 3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?
- 4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

1 Ar valstybėje narėje numatyti „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“? Jei taip, kaip „teisės aktuose nustatyti delspinigiai“ apibrėžti šioje valstybėje narėje?

Palūkanų sąvoka apibrėžta Prievolių kodekso (*Obligacijski zakonik*, toliau – OZ) (*Uradni list RS*) (Slovėnijos Respublikos oficialusis leidinys, UL RS Nr. 83/01, 28/06, 40/07) 374 straipsnyje, kuriame numatyta, kad, be pagrindinės skolos, skolininkas taip pat moka palūkanas, jeigu tai numatyta teisės aktuose arba jeigu dėl to susitarė kreditorius ir skolininkas.

Jeigu skolininkas vėluoja įvykdyti piniginę prievolę, tada jis pagal OZ 378 straipsnio 1 dalį taip pat turi sumokėti ne tik pagrindinę skolą, bet ir palūkanas.

Sutartinės palūkanos reglamentuojamos OZ 382 straipsniu, kuriame numatyta, jog sutarties šalys gali susitarti, kad skolininkas mokės ne tik pagrindinę skolą, bet ir palūkanas už laikotarpį nuo piniginės prievolės atsiradimo iki jos sumokėjimo dienos.

Slovėnijoje sudėtinės palūkanos draudžiamos, t. y. už mokėtiną, bet dar nesumokėtą palūkaną palūkanos neskaičiuojamos, nebent teisės aktuose nustatyta kitaip. Todėl sutarties nuostata, kurioje nustatyta, kad nuo nesumokėtų ir mokėtinų palūkanų skaičiuojamos palūkanos, yra niekinė ir negalioja. Tačiau sutartyje gali būti nustatyta, kad jeigu skolininkas laiku nesumoka palūkanų, jų norma gali padidėti.

Vis dėlto Vartotojų apsaugos įstatymo (*Zakon o varstvu potrošnikov*) (UL RS Nr. 98/04 – oficiali suvestinė redakcija, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 ir 19/15) 27a straipsnyje numatyta, kad, nepaisant bendrųjų nuostatų dėl prievolių, jeigu vartotojas vėluoja sumokėti, susitariančiosios šalys negali susitarti taikyti didesnes palūkanų normas nei nustatytos OZ.

Pagal OZ, jeigu sutartų delspinigių arba sutartinių palūkanų dydis viršija teisės aktuose nustatytą delspinigių dydį daugiau kaip 50 proc., toks susitarimas laikomas lupikiška sutartimi, nebent kreditorius gali įrodyti, kad nepasinaudojo skolininko nelaime ar sunkia turtine padėtimi, nepakankama patirtimi, neatsargumu ar priklausomybe, ar kad nauda, kurią kreditorius gavo sau ar kuriam nors kitam asmeniui, nėra akivaizdžiai neproporcinga tam, ką jis suteikė ar įsipareigojo suteikti. Ši prielaida netaikoma komercinėms sutartims, t. y. sutartims tarp ekonominę veiklą vykdančių įmonių (bendrovių ir kitų juridinių subjektų, vykdančių ekonominę veiklą, ar individualių įmonių).

2 Jei taip, koks yra jų dydis arba norma ir koks jų teisinis pagrindas? Jei numatytos skirtingos delspinigių normos, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis jos taikomos?

OZ 378 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad delspinigių norma yra 8 proc. per metus, nebent teisės aktuose nustatyta kitaip. Pagal OZ 379 straipsnį kreditorius ir skolininkas gali susitarti dėl didesnės arba mažesnės delspinigių normos nei nurodyta teisės aktuose (sutartiniai delspinigiai). Kaip jau minėta, susitarti dėl didesnių delspinigių neleidžiama, jeigu sumokėti vėluoja vartotojas, kuris yra sutarties šalis.

Delspinigių norma reglamentuojama specialiuoju įstatymu – Įstatymu dėl delspinigių normos (*Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti*) (UL RS Nr. 11/07 – oficiali suvestinė redakcija, toliau – ZPOMZO-1). Šio įstatymo 2 straipsnyje numatyta, kad, atsižvelgiant į 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose (OL L 200, 2000 8 8, p. 35) 3 straipsnio 1 dalies d punktą, teisės aktuose nustatyta delspinigių norma yra pagrindinė palūkanų norma, prie kurios pridėdami 8 procentiniai punktai. Teisės aktuose nustatyta delspinigių norma taikomas 6 mėn. laikotarpį, kuris prasideda nuo sausio 1 d. arba liepos 1 d. Pagrindinė palūkanų norma yra Europos Centrinio Banko palūkanų norma, taikoma pagrindinėms refinansavimo operacijoms, kurias jis atliko iki atitinkamo 6 mėnesių laikotarpio pirmosios kalendorinės dienos. Už finansus atsakingas ministras skelbia teisės aktuose nustatytą delspinigių normą ir jos pakeitimus Slovėnijos Respublikos oficialiajame leidinyje. Nuo 2015 m. liepos 1 d. taikoma teisės aktuose nustatyta delspinigių norma, kuri galioja 6 mėn. laikotarpį, yra 8,05 proc.

Sutartinių palūkanų norma nustatyta OZ 382 straipsnyje. Jeigu susitarta dėl sutartinių palūkanų, tačiau nesutarta dėl faktinės palūkanų normos ir mokėjimo termino dienos, metinė palūkanų norma yra 6 proc. ir šios palūkanos mokamos kartu su pagrindine skola. Sutartinės palūkanos nebeskaičiuojamos, jeigu mokėtinų, bet dar nesumokėtų palūkanų suma viršija pagrindinę skolą.

3 Ar prireikus yra papildomos informacijos apie tai, kaip apskaičiuoti teisės aktuose nustatytus delspinigius?

Informacija apie bazines palūkanų normas ir delspinigius taip pat pateikiama [Slovėnijos banko interneto svetainėje](#).

Preliminariai paskaičiuoti palūkanas galima [Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo interneto svetainėje](#).

4 Ar galima internete nemokamai susipažinti su minėtu teisiniu pagrindu?

[Slovakijos Respublikos prievolių kodeksas](#)

[Įstatymas dėl delspinigių normos](#)

[Vartotojų apsaugos įstatymas](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismo tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 22/02/2017